

SSP strategi for den sammenhængende kriminalitetsforebyggende indsats i Nyborg kommune

INDLEDNING

SSP i Nyborg er kendetegnet ved en helhedsorienteret, tværsektoriel og sammenhængende indsats der løfter børn og unge i trivsel og mindsker udviklingen af kriminalitet. SSP arbejder primært med unge mellem 13 – 25 år, og på forældreniveau spænder det fra forældre til indskolingsbørn og op til børnene fylder 18 år. SSP arbejder med tre former for forebyggelse, hvor den ene tager udgangspunkt i den brede generelle forebyggelse for alle børn og unge i Nyborg kommune, den anden har fokus på mindre grupper af unge, eller enkelte individer der er i risikogruppen for at udvikle kriminel adfærd, og den sidste af de tre grupper, fokuserer på enkelte individer der bevæger sig i kriminelle miljøer eller på anden vis er på kant med loven.

Retsplejelovens §115 er grundlaget for muliggørelsen af det tætte samarbejde med politiet, skolerne, børn og familieafdelingen og mange andre kommunale samarbejdspartnere, og vil altid have sit udgangspunkt i SSP-organisationen. Det er alene parterne under SSP, der må udveksle personfølsomme oplysninger.

Kriminalitet, misbrug og anden uhensigtsmæssig adfærd er symptomer på manglende trivsel. SSP har derfor øget fokus på den tidlige indsats, hvor der arbejdes med at styrke de beskyttende faktorer, så som en stabil skolegang, at være en del af et fællesskab og gode relationer til voksne, som vi ved er vigtige elementer i børn og unges liv, for at de kan vokse op i trivsel og holde sig ude af kriminelle miljøer.

Denne strategi understøtter derfor Nyborg kommunes Børne –og ungepolitik 2019-2023, Sammen om trivsel, som indeholder nøgleord som: "Helhed og sammenhæng", "Inkluderende fællesskaber" og "Omsorg, tryghed og trivsel". Der står skrevet i strategien at man i kommunen vil "have fokus på børn og unges brede sundhed gennem forebyggelse af afhængighed af rusmidler" (rygning, alkohol, stoffer og medicin). Vi ved at en tidlig debut med rusmidler kan føre til et problematisk forbrug og øge risikoen for kriminalitet, hvorfor SSP har stået i spidsen for kataloget "Forebyggelse af børn og unges brug af rusmidler." Dette sammenfatter kommunens tilbud for børn og unge, og beskriver vigtigheden af den tværsektorielle og sammenhængende indsats.

Den kriminalpræventive indsats

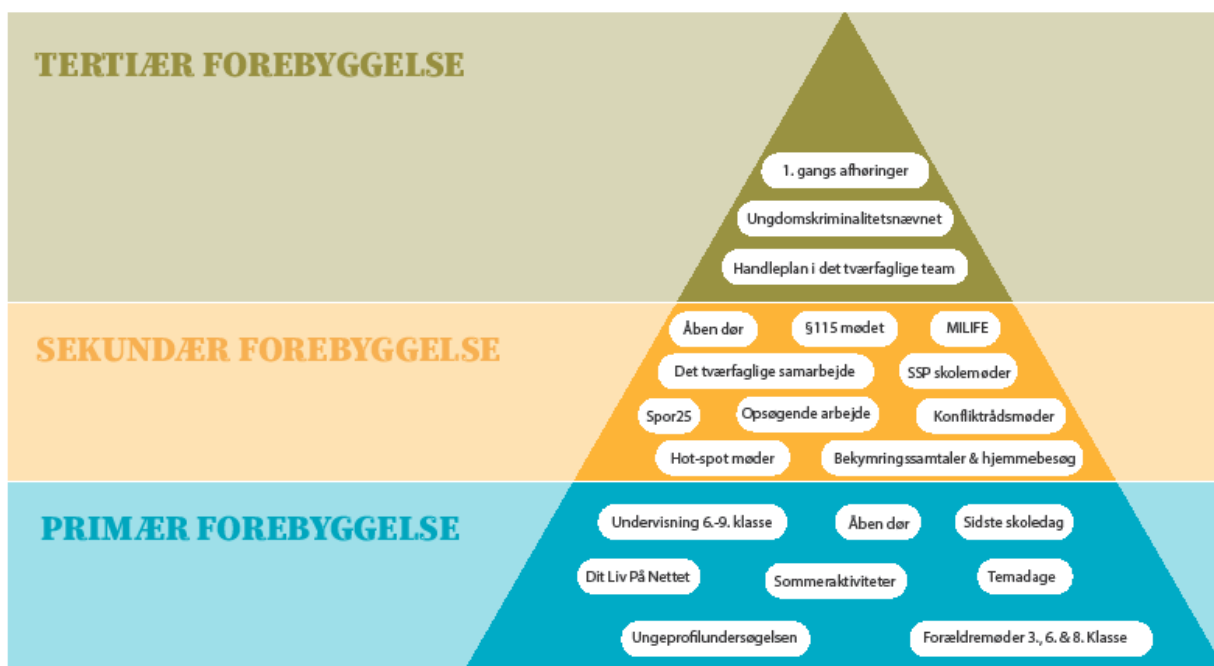
Forebyggelsestrekanten viser sammenhængen mellem de tre typer af indsatser - primær, sekundær og tertiær forebyggelse.

I den *primære forebyggelse* fokuseres på den brede tilgang, der sigter på at forbedre vilkårene for at skabe en øget trivsel blandt børn og unge samt reducere tilgangen af børn med øget risiko for at begå kriminalitet.

Sekundær forebyggelse har fokus på den tidlige indsats i forhold til børn og unge med risiko for at udvikle kriminalitetsadfærd eller individer med begyndende faktisk kriminalitet. Målgruppen er børn og unge, hvor der ses en øget mistrivsel og der er behov for en indsats.

Tertiær forebyggelse fokuserer på at skabe en positiv udvikling samt hindre tilbagefald og forværring af kriminalitet.

Under trekanten vil de forskellige indsatser blive beskrevet nærmere.

PRIMÆR FOREBYGGELSE

SSP Undervisning. Der undervises i alle 6., 7., 8., og 9. klasser. Med udgangspunkt i en selvrapporteringsundersøgelse arbejdes der med social pejling og flertalsmisforståelser i klassen. Der arbejdes med følgende temaer; adfærd på de sociale medier, generel trivsel, rygning, alkohol og andre rusmidler. Hvert år udgiver SSP en årsrapport, der sammenfatter alle klassernes besvarelser, og i grafer viser udviklingen af debut og hyppighed inden for ovenstående emner. Resultaterne er ikke valide data for præcist, hvor mange unge der afprøver ting, men det giver et godt billede af hvad de unge er optaget af og hvilke tendenser SSP skal være opmærksomme på.

Dit liv på nettet. For at understøtte skolernes arbejde med digitalisering og de unges liv på nettet har SSP indkøbt undervisningsmaterialet "Dit liv på nettet" som er udarbejdet af Center For Digital Pædagogik. Materialet henvender sig til skoleelever og forældre, og handler om børns liv på de sociale medier, netetik og digital trivsel. Materialet består af undervisningsmoduler til hhv. 2. og 3. årgang, 4. årgang, 6. årgang og 8. årgang, et gamingmodul til mellem- og udskolingselever og et forældremodul. Formålet med "Dit Liv På Nettet" er at hjælpe eleverne med at forstå det digitale liv. Samtidig vil vi gerne have dem til at tænke over deres egen og andres adfærd på nettet. På den måde bliver eleverne i stand til at håndtere de udfordringer og problemer, som de sociale medier kan skabe for dem. Det er skolerne selv der skal varetage undervisningen og det er blevet besluttet at materialet er obligatorisk for alle folkeskolerne at arbejde med i løbet af skoleåret. Materialet bliver opdateret ca. to gange årligt og SSP varetager evalueringsmøder og er tovholder på projektet.

Forældremøder. SSP tilbyder at afholde forældremøder på 4., 6., og 8. årgang.

På 4. årgang afholdes der forældremøde om digital dannelse som tager sit udgangspunkt i undervisningsmaterialet "Dit Liv på Nettet." Her lægges der vægt på vigtigheden af forældrenes engagement i børnenes liv på nettet, fælles dialog om at være online, og der gives gode råd ift. rammesætning af skærmtid, privatindstillinger og billeddeling.

På 6. årgang afholdes der forældremøde om alkohol. Her er der fokus på at udskyde de unges alkoholdebut, ved at klæde forældrene på til at snakke med deres unge om alkohol samt forventningsafstemme ift. sundhedsstyrelsens anbefalinger.

På forældremødet på 8. årgang forøger forældrene at gætte hvad deres børn har svaret i selvrapporteringsundersøgelsen. Dette medvirker til at de samme temaer (adfærd på de sociale medier, generel trivsel, rygning, alkohol og andre rusmidler) drøftes i forældregruppen.

Sidste skoledag. Hvert år afholder SSP og Nyborg Ungdomsskole, sidste skoledag for alle 9. og 10. klasser i Nyborg kommune. Det er et lukket arrangement på "Den Grønne" hvor de unge er inviteret fra kl. 12 – 18. Til arrangementet er der diskotek og mulighed for køb af snacks og drikke uden alkohol. De unge må dog gerne selv medbringe alkohol. Hvert år er der både forældre og professionelle vagter med til arrangementet, der bidrager til en tryk og god stemning.

Sommeraktiviteter. I første uge af sommerferien afholder SSP og Nyborg Ungdomsskole sommeraktiviteter. Dette er et gratis tilbud til alle unge i 6. -9. klasse og finder sted ved Hesselhuset ved Nyborg strand. Her kan de unge komme hver dag, mandag til fredag fra Kl. 12 – 16, hvor de har mulighed for, at tilmelde sig en masse aktiviteter, herunder dykning, ridning, minigolf, mountainbike, klatring, kreaværksted, grillaften m.fl.

Temadage. SSP afholder temadage for både samarbejdspartnere, elever og forældre. Det kan være temadage med fokus på unges brug af rusmidler eller andre risikofaktorer som kan spille ind i kriminalitet. Hvert andet år bliver alle skoleelever på 8. – 9. årgang inviteret til et arrangement med "Bryd tavsheden," hvis formål er at oplyse om, forebygge og afhjælpe børne-og kærestevold.

Ungeprofilundersøgelsen. I Nyborg Kommune indsamles der data via Ungesundhedsprofilen som gennemføres hvert tredje år, senest i 2016. Der påbegyndes en ny undersøgelse i efteråret 2019. Alle 7.- 8.- 9.- og 10.- klasser i Kommunen spørges samt unge tilknyttet jobcentret og alle unge op til 25 år på ungdomsuddannelserne. Undersøgelsen kortlægger omfanget af unges erfaringer med kriminalitet og rusmidler samt deres sundhed og sociale trivsel. Det giver SSP og samarbejdspartnere mulighed for at vurdere, hvor der kræves målrettede lokale indsatser.

SEKUNDÆR FOREBYGGELSE

Spor25. SSP er en del af et tilbud til unge mellem 15 -25 år med et problematisk forbrug af rusmidler. Spor25 udspringer af U-Turn i København og U-18 i Århus, som kombinerer tidlig indsats, rådgivning og et stort fokus på den unges generelle trivsel i behandlingen. Rusmiddelforbruget hænger ofte sammen med den unges øvrige livssituation – blandt andet sociale forhold, skole/uddannelse, familierelationer, psykisk helbred, boligsituation, kriminalitet mm., hvorfor vi også i Nyborg har lagt vægt på den helhedsorienterede behandling hvor jobcentret, socialafdelingen, SSP og rusmiddelbehandlere arbejder tæt sammen om at støtte de unge i at reducere eller ophøre med deres forbrug af rusmidler. Det tværfaglige arbejde ind i Spor25 skal styrke de unges generelle trivsel, samt tilknytning til uddannelse og beskæftigelse samt forbedre deres relationer til familie og netværk.

Åben dør. Ca. en gang om ugen er SSP til stede på de fire store folkeskoler samt på Nyborg Gymnasium og FGU. Her kan eleverne få en uforpligtende snak med en voksen udefra, og råd og vejledning til de problemer eller bekymringer de måtte have.

§115 mødet. Hver 14. dag afholder SSP et møde hvor politiet, UU-vejleder, Børn, familie og unge afdelingen (Socialafd.) og PPR sidder med i et fast team. Udgangspunktet for mødet er politiets liste med unge under 25 år som de har haft kontakt med de seneste 14 dage. SSP laver forinden en

dagsorden hvor bekymringen for de unge på listen bliver kategoriseret. Hvis det findes nødvendigt vil andre samarbejdspartnere, fx skolen, blive inviteret med til mødet, for at drøfte eleven de er i berøring med.

Bekymringssamtaler og hjemmebesøg. På baggrund af §115 møderne kan der være behov for, at der tages kontakt til den unge for at følge op. Det kan også være unge der ikke har været i kontakt med politiet, men som udviser en bekymrende adfærd, hvor SSP finder det nødvendigt at der bliver taget en trivselssamtale med den unge og/eller forældre.

Hot-spot møder og bekymringskrivelser. Unge mennesker ”hænger ud” og det er en helt naturlig del af et ungdomsliv. En gang i mellem oplever vi dog at der visse steder opstår en problematisk adfærd i form af hærværk, uhensigtsmæssig indtag af alkohol, svineri mv. I sådanne tilfælde indkalder vi til et hot-spot møde hvor vi sammen med samarbejdspartnere, forældre og beboere i området udarbejder en handlingsplan. SSP vil også typisk skrive et bekymringsbrev der sendes ud via Aula.

Opsøgende arbejde. Hvert forår udarbejder SSP en hot-spot liste med adresser, hvor unge samles og der kan være problematikker ift. støj, hærværk, affald og indtag/salg af stoffer. Denne liste bliver videregivet til politiet og SSP er også selv opmærksomme på adresserne, som er udgangspunktet for det opsøgende arbejde. Jævnligt bliver SSP kontaktet af samarbejdspartnere og nye adresser dukker op, hvorfor listen bliver opdateret flere gange om året.

Konfliktrådsmøder. Konflikter unge i mellem kan fylde meget for de der er indblandet og hurtigt eskalere på de sociale medier. SSP afholder jævnligt konfliktrådsmøder mellem unge i kommunen, hvor konflikten bliver talt igennem og der bliver lavet nogle aftaler for hvordan de unge kan omgås fremadrettet.

SSP skolemøder. Ca. en gang om måneden afholdes der SSP møder på de fire folkeskoler. Her drøfter udskolingsleder og SSP de grupper/elever der er fokus på, samt hvad der rører sig af tendenser i ungemiljøerne. Dette er med til at styrke den tværfaglige indsats og kan give anledning til, at elever kommer på dagsordenen til §115 mødet.

MILIFE. SSP tilbyder undervisning i MILIFE, som er et selvudviklingsforløb for unge. MILIFE er læring og træning i personlig og social kompetenceudvikling, for derigennem at give de unge et nødvendigt fundament for at kunne mestre livet i en kompleks og krævende verden. Elever vil ofte blive udvalgt til at følge et forløb, enten af personlige, sociale eller faglige årsager, det kan fx være at de ikke er erklæret uddannelsesparate.

Det tværfaglige samarbejde. SSP bidrager ind i det kommunale tværfaglige samarbejde og deltager i netværksmøder og møder i Nyborgmodellen. Her anvendes Trivselslinealen som er et vurderingsværktøj der går på tværs af alle afdelinger der arbejder med børn og unge i Nyborg Kommune. Trivselslinealen sikrer at alle snakker samme sprog når et barn eller en ung mistrives.

TERTIÆR FOREBYGGELSE

Ungdomskriminalitetsnævnet. Nævnet er en del reformen fra 2018 af indsatsen mod ungdomskriminalitet, der træffer afgørelse i sager om børn og unge mellem 10 og 17 år, som er mistænkt for at have eller har begået alvorlig kriminalitet. Børn og Familie og SSP samarbejder med Ungdomskriminalitetsnævnet og Ungekriminalforsorgen om, at støtte den unge og dennes familie, så den kriminelle adfærd bremses og trivslen øges.

1.gangs afhøringer ved politiet. Når en ung afhøres for første gang og der ikke er en sag hos Børn og Familie, deltager SSP ved afhøringen hos politiet. Dette for at sikre at den unge ikke skal forholde sig til for mange voksne. SSP har ofte et kendskab til den unge i forvejen og kan støtte op om den unge/familien indtil der bliver tildelt en sagsbehandler.

Handleplan i det tværfaglige team. For at undgå recidiv hos de unge der flirter med, eller er i en kriminel løbebane, vil der altid blive lavet en handleplan i det tværfaglige team. Her vil der blive udpeget en tovholder og løbende blive fulgt op.

Som det fremgår af trekanten er den øverste tertiære del meget lille – og heldigvis for det. Børne- og ungdomskriminaliteten er siden 2006 er faldet markant i Danmark. Det gælder også i Nyborg kommune. Vi ved at det er den tidlige helhedsorienterede, tværsektorielle og sammenhængende indsats, der er den mest effektive, og som er helt afgørende for, at kriminalitet blandt børn og unge forebygges og forhindres, hvorfor vi naturligt lægger megen vægt på primær og sekundær forebyggelse. Vi skal fremover arbejde på at endnu færre børn og unge kommer i risiko for at begå kriminalitet og at støtte de børn og unge der er tæt på eller har en begyndende kriminel adfærd. Det kræver at vi fortsat er mange forskellige aktører der med hver deres kræfter og ressourcer samarbejder om opgaven.

INDSATSOMRÅDER 2019 – 2020

Forebyggelse af børn og unges brug af rusmidler. I 2019 har SSP stået i spidsen for et katalog for forebyggelse af børn og unges brug af rusmidler. For at øge den brede sundhed og trivsel blandt børn og unge samt skabe gode rammer og motivere til en ændret adfærd med mindre røg, alkohol og stoffer, samlede SSP alle relevante samarbejdspartnere og fik udarbejdet et katalog. Kataloget indeholder en oversigt over nuværende konkrete handlinger samt forslag til indsatser, der kan styrke arbejdet med unge og rusmidler yderligere.

Kataloget kan læses på kommunens og SSP's hjemmeside. Derudover arbejdes der på en handleplan for udbredelse af kataloget, således både interne og eksterne samarbejdspartnere kender dets indhold.

Dit Liv På Nettet. Livet på nettet fylder meget for de fleste unge mennesker og det er et felt i konstant bevægelse. Der findes rigtig meget godt og brugbart materiale tilgængeligt på nettet, men det kan som lærer være en jungle at finde rundt i. Eleverne er typisk langt foran de voksne på området og der dukker hele tiden nye trends op, så det kan være svært for nogle lærere at tage fat på emnet, fordi man som voksen måske let føler sig uvidende og bagud.

SSP har de seneste år oplevet en stigning af konflikter på og omkring de sociale medier. Når man kan gemme sig bag en skærm og uden nogle voksne har kendskab til konflikten, sker der desværre ofte det, at konflikten eskaleres og de unge får skrevet en masse til hinanden, som de egentlig ikke mener. De skaber unødigt frygt hos hinanden og bevæger sig ud i at overtræde loven i form af trusler. Også deling af billeder med seksuel karakter og seksuelt krænkende billeder, er et stigende problem blandt unge.

Derfor har SSP prioriteret, og vil fremadrettet prioritere, at understøtte skolernes arbejde med de unges (og deres forældres) liv på nettet ved at tilbyde brugen af undervisningsmaterialet "Dit Liv på Nettet" som er udarbejdet af Center For Digital pædagogik.

I april 2018 inviterede SSP lærere fra alle skoler i Nyborg kommune til en temaeftersmiddag om undervisningsmaterialet. Her præsenterede Center For Digital Pædagogik materialet og klædte skolerne på, til at kunne bruge materialet i praksis. Siden er det blevet vedtaget, at materialet er obligatorisk for skolerne at arbejde med i løbet af et skoleår. SSP understøtter implementeringen af materialet, hvorfor der i 2019 og 2020 vil blive afholdt evalueringsmøder med kontaktpersonerne fra de 4 folkeskoler.

Materialet er også blevet tilbudt til Friskoler og Privatskolen, og der bliver også løbende fulgt op. SSP deltager ligeledes ved lærermøder og afdelingsmøder for at få udbredt kendskabet til materialet og hjælpe kontaktpersonerne med, at klæde resten af teamet på, til at undervise.

Fremadrettet er det tanken, at materialet skal blive en integreret del af skolerne, men SSP vil også fremadrettet være tovholder på materialet og vil informere om opdateringer og have kontakten til udbyder.

Alle handlinger har konsekvenser.

Den 29. juni 2018 indgik Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti i en politisk aftale om en reform der vedrører indsatsen over for unge kriminelle i alderen 10 til 17 år, som begår alvorlig eller omfattende kriminalitet – *Alle handlinger har konsekvenser*. Med lovforslaget ønsker aftalepartierne at sikre, at der er en helhedsorienteret indsats med mærkbar og hurtig konsekvens, og at børn og unge bliver stillet til ansvar, når de begår kriminalitet, samtidig med at de understøttes i en kriminalitetsfri tilværelse fremover. Aftalen indeholder 24 initiativer der skal styrke indsatsen markant med bl.a. oprettelsen af et Ungdomskriminalitetsnævn og en ungekriminalforsorg samt et markant løft til den tidlige forebyggende indsats over for alle børn og unge. Som led i aftalen skal der udvikles en uddannelse i kriminalitetsforebyggelse målrettet medarbejdere i SSP-samarbejdet. Uddannelsen skal opkvalificere medarbejdere i SSP og politi, og give dem bedre redskaber til at opfange tendenser og signaler i forhold til børn og unge i lokalområdet. Uddannelsen skal også danne grundlag for, at medarbejdere i SSP-samarbejdet mødes og etablerer netværk på tværs af kommunegrænser, så den konkrete viden og indsats i én kommune kan tænkes sammen med andre kommuners erfaringer om, hvordan det kriminalitetsforebyggende arbejde får størst effekt.

Nyborg har været én blandt 5 udvalgte kommuner i Danmark, der har skulle fungere som case-kommune ift. at gå i dybden med indblik i SSP-samarbejdet til udarbejdelse af grundlaget for den nye uddannelse. Vi har derfor flere gange haft besøg af VIVE (det nationale forsknings –og analysecenter for velfærd) i foråret 2019. SSP-uddannelsen vil blive udbudt i 2020 og alle kredse vil blive tilbudt uddannelsen.